

***Voorbeeldzorgplan
Zorg na heup- en/ of knie operatie***

Voorbeeldzorgplannen

Dit voorbeeldzorgplan is met nadruk een *voorbeeldzorgplan* en geen *standaardzorgplan*. Verpleegkundigen en verzorgenden kunnen het plan als hulpmiddel gebruiken bij het assessment en bij de uitvoering van de zorg. Met dit plan maak je een plan op maat voor een individuele cliënt. Dit betekent dat je bewust kiest wat wel of niet van toepassing is. Het voorbeeldzorgplan combineert de Omaha-systematiek met inhoudelijke landelijke richtlijnen en expertise uit het veld. Naast gebied-soort actie-actievlak staan in de specificatie puntsgewijs de relevante onderdelen van deze landelijke richtlijnen. Zo gebruik je als zorgmedewerker niet alleen de Omaha-systematiek, maar neem je ook op een eenvoudige en snelle manier kennis van de actuele standaarden en toets je je individuele zorgplan met het voorbeeldzorgplan en de actuele kennis.

Werkwijze

Het voorbeeldzorgplan omvat alle mogelijke aandachtsgebieden met alle mogelijke interventies. Dit zijn er dus veel. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat alle aandachtsvelden en interventies worden overgenomen in een individueel zorgplan. Per onderdeel kijkt de zorgmedewerker wat wel en niet past bij de eigen cliënt in zijn context. Ook kan de zorgmedewerker de specificaties aanpassen voor het op maat maken van het plan. Omaha zorgt voor eenheid van taal en het gebruik van voorbeeldzorgplannen stimuleert dit nog verder. Maar geen cliënt is hetzelfde, dus het blijft zaak dat verpleegkundigen en verzorgenden goed kijken naar de cliënt en blijven nadenken over de zorg. Het voorbeeldzorgplan kan daarbij dienen als ondersteuning, niet om te sturen.

Er zijn voorbeeldzorgplannen beschikbaar van ruim 20 veelvoorkomende onderwerpen in de VVT. We hebben ze gemaakt met (wijk)verpleegkundigen van Allertzorg, Amstelring, Buurtzorg, Marente, Surplus, Thebe, Zorgaccent en Zorgbalans. De voorbeeldzorgplannen zijn alleen beschikbaar voor leden van de stichting Omaha System Support en te downloaden via het ledendeel op www.omahasystem.nl.

Voorbeeldzorgplan Zorg na heup- en/ of knie operatie

Gebied	Soort actie	Actievlak	Specificatie
Omgevingsdomein			
<i>Inkomen/financiën</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Financiën	Aandacht voor financieel aspect: dure materialen/ hulpmiddelen, (deels) zelf betalen of hoge eigen bijdrage (afhankelijk van verzekeringsvorm)
<i>Omgevingshygiëne</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Infectiepreventie	Wees alert op: <ul style="list-style-type: none"> • Ziekteverwekkers • Omgaan met huisdieren
<i>Woning</i>	CM Case-managen	Hulpmiddelen	Veiligheidshulpmiddelen badkamer
<i>Woning</i>	MB Monitoren / Bewaken	Veiligheid	Beoordeling veiligheid in huis
Psychosociaal domein			
<i>Geestelijke gezondheid</i>	MB Monitoren / Bewaken	Copingsvaardigheden	Monitoren: <ul style="list-style-type: none"> • Acceptatie en verwerking • Gevolgen van operatie • Rolverandering
<i>Geestelijke gezondheid</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Copingsvaardigheden	Begeleiding bij: <ul style="list-style-type: none"> • Acceptatie en verwerking • Gevolgen van operatie • Rolverandering
<i>Geestelijke gezondheid</i>	MB Monitoren / Bewaken	Geestelijke zorg	Monitoren van geestelijke gezondheid, zeker bij langdurig revalidatietraject

<i>Geestelijke gezondheid</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Geestelijke zorg	Adviseren over geestelijke gezondheid, zeker bij langdurig revalidatietraject
<i>Geestelijke gezondheid</i>	CM Case-managen	Continuïteit van zorg	Samenwerking met/verwijzen naar andere disciplines
<i>Mantelzorg/zorg voor kind of huisgenoot</i>	MB Monitoren / Bewaken	Copingsvaardigheden	Monitoren: <ul style="list-style-type: none"> • Acceptatie en verwerking • Gevolgen van operatie
<i>Mantelzorg/zorg voor kind of huisgenoot</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Copingsvaardigheden	Begeleiding bij: <ul style="list-style-type: none"> • Acceptatie en verwerking • Gevolgen van operatie
<i>Mantelzorg/zorg voor kind of huisgenoot</i>	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen – mentaal/emotioneel	Signaleren overbelasting
<i>Mantelzorg/zorg voor kind of huisgenoot</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Signalen/symptomen – mentaal/emotioneel	Adviseren over overbelasting
<i>Mantelzorg/zorg voor kind of huisgenoot</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Voeding, beleid/balans	Advies en voorlichting over: <ul style="list-style-type: none"> • Gezonde voeding, met name voldoende eiwitten • Voldoende vochtinname
<i>Mantelzorg/zorg voor kind of huisgenoot</i>	CM Case-managen	Supportgroep	Verwijzen naar: <ul style="list-style-type: none"> • Lotgenotencontact
<i>Sociaal contact</i>	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen – mentaal/emotioneel	Monitoren signalen sociaal isolement
<i>Sociaal contact</i>	CM Case-managen	Continuïteit van zorg	Samenwerking met/verwijzen naar: <ul style="list-style-type: none"> • Vrijwilligersorganisatie • Voorzieningen in buurt
Gebied	Soort actie	Actievlak	Specificatie

Fysiologisch domein			
<i>Besmettelijke/infectieuze conditie</i>	B Behandelen en procedures toepassen	Infectiepreventie	Infecties voorkomen (persoonlijke hygiëne, handen wassen, beschermingsmiddelen, enz.)
<i>Circulatie</i>	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen – fysiek	Monitoren: <ul style="list-style-type: none"> • Trombosepreventie • Oedeemvorming been
<i>Circulatie</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	In positie brengen (houding)	Adviseren en instrueren over: <ul style="list-style-type: none"> • Oedeemvorming been • Juiste houding • Aan-/uittrekken TEK (therapeutisch elastische kous)
<i>Circulatie</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Oefening en beweging	Adviseren over: <ul style="list-style-type: none"> • Oefeningen ter vermindering van oedeem
<i>Circulatie</i>	B Behandelen en procedures toepassen	Signalen/symptomen – fysiek	Aantrekken/uittrekken TEK (therapeutisch elastische kous)
<i>Darmfunctie</i>	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen – fysiek	Monitoren darmfunctie
<i>Darmfunctie</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Signalen/symptomen – fysiek	Adviseren over: <ul style="list-style-type: none"> • Obstipatie • Inactiviteit en voeding • Belang bewegen voor goede darmfunctie • medicatie
<i>Darmfunctie</i>	CM Case-managen	Signalen/symptomen – fysiek	Samenwerking met/verwijzen naar andere disciplines

<i>Huid</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Anatomie/fysiologie	Advies en instructie over: <ul style="list-style-type: none"> • Hechtingen • Wondgenezingsproces Ondersteuning zelfmanagement
<i>Huid</i>	CM Case-managen	Continuïteit van zorg	Samenwerking met/verwijzen naar andere disciplines onder andere: (huis)arts, wondverpleegkundige, fabrikant/leverancier
<i>Huid</i>	CM Case-managen	Materialen (verbruiksartikelen)	Bestellen van wondmateriaal
<i>Huid</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Signalen/symptomen - fysiek	Advies en voorlichting over: <ul style="list-style-type: none"> • Inspectie van de wond en hechtingen Ondersteuning zelfmanagement
<i>Huid</i>	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen – fysiek	Inspecteren en observeren van de wond om verandering vast te stellen (roodheid, lokale warmte, oedeem, infectie, enz.)
<i>Huid</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Wondverzorging/verband verschoneren	Advies en instructie over goede wondzorg: <ul style="list-style-type: none"> • Reden van wondverzorging • Hoe de wond goed te verzorgen • Leefregels Ondersteuning zelfmanagement
<i>Huid</i>	B Behandelen en procedures toepassen	Wondverzorging/verband verschoneren	Wond verzorgen volgens voorschrift
<i>Neuro/ musculaire skelet-functie</i>	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen – fysiek	Monitoren: <ul style="list-style-type: none"> • Leefregels na operatie
<i>Neuro/ musculaire skelet-functie</i>	CM Case-managen	Hulpmiddelen	Aanvraag ergotherapie voor hulpmiddelen, aanpassingen toilet, hooglaagbed, toilet verhoging i.v.m. luxatie heup

<i>Neuro/musculaire/skelet-functie</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Mobiliteit/transfers	Advies, instructie en begeleiding bij: <ul style="list-style-type: none"> • Spierkrampen • Juiste houding
<i>Neuro/musculaire/skelet-functie</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Hulpmiddelen	Advies, instructie en begeleiding bij: <ul style="list-style-type: none"> • Hulpmiddelen
<i>Pijn</i>	B Behandelen en procedures toepassen	Medicatioediening	Pijnmedicatie toedienen volgens voorschrift
<i>Pijn</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Signalen/symptomen – fysiek	Advies, voorlichting en begeleiding bij: <ul style="list-style-type: none"> • Oorzaak pijn • Omgaan met pijn. Zie ook voorbeeldzorgplan Pijn.
<i>Pijn</i>	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen – fysiek	Monitoren: <ul style="list-style-type: none"> • Beoordeel wondgerelateerde pijn; let ook op non-verbale signalen; gebruik eventueel een pijnscorelijst
<i>Urinewegfunctie</i>	MB Monitoren / Bewaken	Blaaszorg	Monitoren urineweginfectie
<i>Urinewegfunctie</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Infectiepreventie	Advies en voorlichting over: <ul style="list-style-type: none"> • Verhoogde kans op urineweginfectie na operatie • Belang van voldoende drinken, regelmatig plassen, blaas goed leegplassen
<i>Urinewegfunctie</i>	CM Case-managen	Infectiepreventie	Samenwerking met/verwijzen naar andere disciplines
Gebied	Soort actie	Actievlak	Specificatie
Gezondheidsgerelateerd gedragsdomein			
<i>Fysieke activiteit</i>	AIB	Oefening en beweging	Advies en voorlichting over:

	Adviseren / Instrueren / Begeleiden		<ul style="list-style-type: none"> • Belang van evenwicht rust en beweging • Stimuleren tot bewegen passend bij situatie
<i>Fysieke activiteit</i>	MB Monitoren / Bewaken	Oefening en beweging	Uitvoeren van oefeningen/ trainingsschema/ traplopen volgens instructie fysiotherapeut en orthooped.
<i>Medicatie</i>	CM Case-managen	Medicatie coördinatie/bestelling	Medicatie bestellen
<i>Medicatie</i>	MB Monitoren / Bewaken	Medicatie coördinatie/bestelling	Nagaan of cliënt of mantelzorgers in staat is zelf voor medicatie te zorgen
<i>Medicatie</i>	MB Monitoren / Bewaken	Medicatie werking en bijwerkingen	Bewaken: <ul style="list-style-type: none"> • Werking medicatie • Is cliënt of mantelzorgers in staat medicatie op de juiste wijze toe te dienen? Signaleren: <ul style="list-style-type: none"> • Bijwerkingen
<i>Medicatie</i>	B Behandelen en procedures toepassen	Medicatie-toediening	Toedienen van medicatie volgens voorschrift en medicatie-toedieningslijst
<i>Medicatie</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Medicatie-toediening	Instructie geven aan cliënt of mantelzorgers voor het juist toedienen van medicatie (zoals fraxiparine)
<i>Persoonlijke zorg</i>	MB Monitoren / Bewaken	Persoonlijke hygiëne	Monitoren: <ul style="list-style-type: none"> • Eventueel gebruik van meetinstrument voor meten mate van zelfstandigheid
<i>Persoonlijke zorg</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Persoonlijke hygiëne	Adviseren: <ul style="list-style-type: none"> • Gebruik hulpmiddelen ten behoeve van de zelfredzaamheid (beugels, douchestoel/ badplank, lange schoenlepel, sokaantrekker, helping hand) Adviseren en instrueren: <ul style="list-style-type: none"> • Zelfstandig uitvoeren ADL
<i>Persoonlijke zorg</i>	B	Persoonlijke hygiëne	Hulp bij:

	Behandelen en procedures toepassen		<ul style="list-style-type: none"> • Verzorging onderbenen, voeten i.v.m. bewegingsbeperking
<i>Slaap en rust-patronen</i>	MB Monitoren / Bewaken	Rust/ slaap	Monitoren: <ul style="list-style-type: none"> • Slaapproblemen door pijn en/ of ongebruikelijke houding
<i>Slaap en rust-patronen</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	In positie brengen (houding)	Adviseren over: <ul style="list-style-type: none"> • Juiste slaaphouding • Hulpmiddelen: hooglaagbed, bedbeugel
<i>Slaap en rust-patronen</i>	CM Case-managen	Continuïteit van zorg	Samenwerking met/verwijzen naar andere disciplines onder andere: arts, ergotherapeut, fysiotherapeut
<i>Voeding</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Anatomie/fysiologie	Advies en voorlichting over: <ul style="list-style-type: none"> • Relatie voedingstoestand en wond Ondersteuning zelfmanagement
<i>Voeding</i>	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen - fysiek	<ul style="list-style-type: none"> • Screen de voedingstoestand; gebruik evt. een meetinstrument • Verwijs bij voedingsrisico naar een diëtist (in overleg met behandelaar)

Richtlijnen:

[Richtlijn Wondzorg, 2013](#)

[Revalidatie na heupoperatie](#) Nederlandse Orthopaedische Vereniging

[Richtlijn Artrose heup-knie](#) 2018, Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapeuten

[Caregiver Strain Index \(CSI\)](#)

Vilans KICK-protocollen